

80 piéce
INDO-CHINOIS

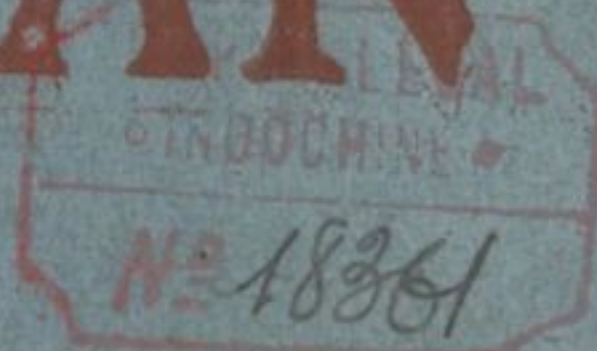
2147

SÁCH XEM TẾT

CHÀO XUÂN

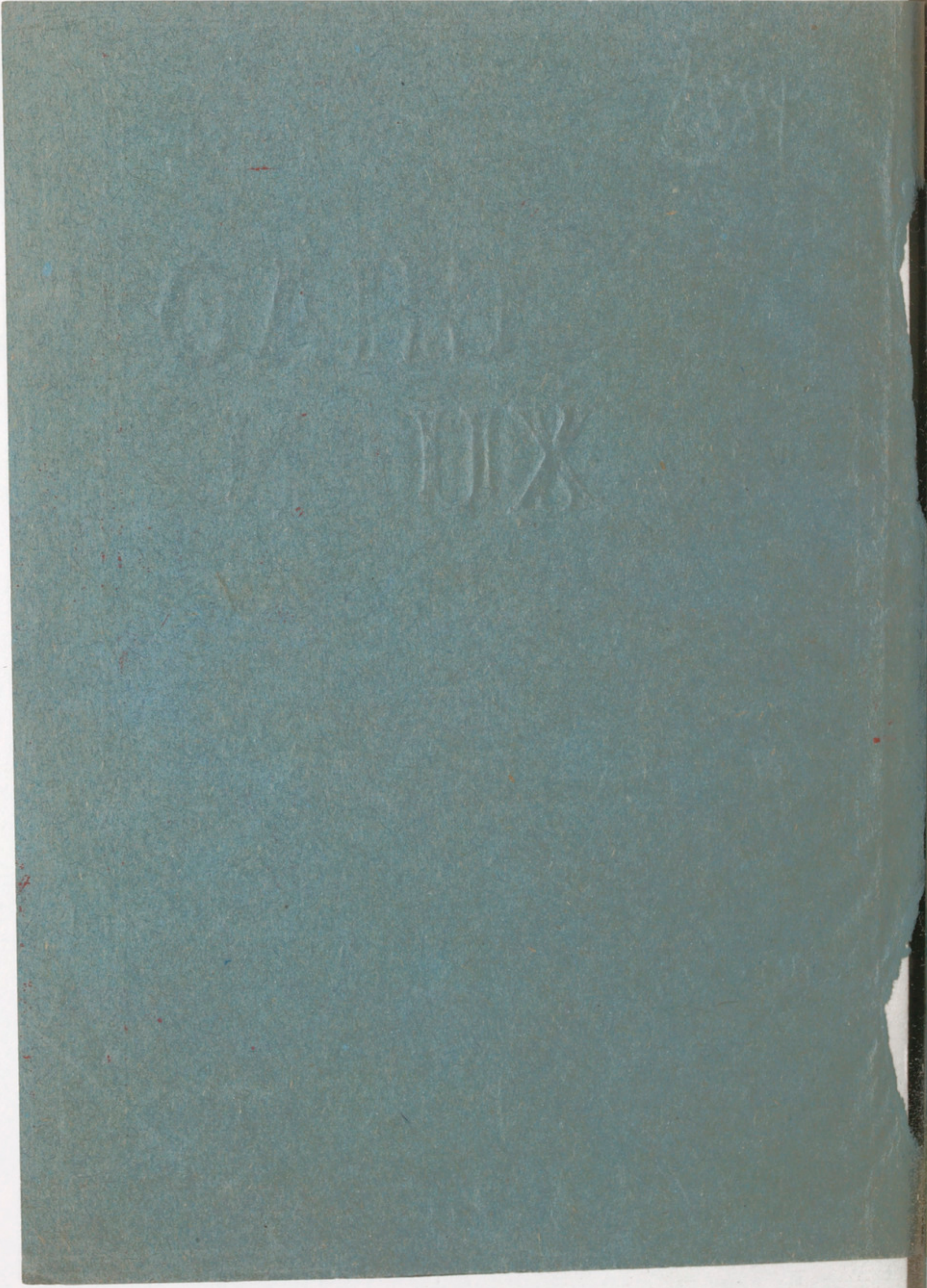
Quý Dậu
1952-1953

Giá : 0 \$ 20

Tác giả : Tùng - Khanh
NHÀ IN "CAO-BÌNH" XUẤT BẢN

80 piéce

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Năm mới trải sang đất nước nhà,
Cái mừng muôn vẻ đã bày ra.
Mừng cho Giống Lạc nay chung đỉnh,
Mừng đám con Hồng mới bước xa.
Mừng Bắc cùng Nam chung kết giải,
Mừng nền văn kiến giúp nhà ta.
Mừng cho non nước từ đây tỏ,
Mừng cả non dân với nước nhà.

NHU-LANG.

Cảnh Tết

Nước nhà gặp phải buổi xuân quang,
Vui trót ba ngày với thế gian.
Tiếng pháo vang rân ngoài trước ngõ,
Giọng cười ngả-ngờn khắp đầy đường.
Trẻ con năm bảy trang đồ mới,
Bực lão đôi ba cũng điem sang.
Đôi cảnh thế này, ai chẳng thích,
Thà chơi hơn để đợi xuân tàn.

NHU-LANG.

80. piece
2147

— 2 —

Ngày xuân hoa nở

Trăm hoa đua nở với ngày xuân,
Rải khắp nhơn gian cái vẻ mừng,
Khóm cúc ngữa nghiêng khoe trước gió,
Chòm mai hoẵng hoai đượm ngoài sân.
Mùi hương bát ngát bay thâm đậm,
Sắc thắm thiên nhiên chói cổ-lân.
Muốn hồng rủ quên ông cùng bướm,
Thật hăng xuân này vẻ lối tân.

NAM-XUÂN.

CẨM TƯỜNG ĐỐI VỚI NĂM VỪA QUA

Xuân qua xuân lại, trải lăm cảnh thổ lặn ác tà,
bốn mùa có chi là vô cùng, tám tiết có chi là vô tận
Chín chục thiếu-quang, ba ngàn thế giới ngày nay
đây hăng là lúc phong cảnh giang san mở mày cùng
Nguyên đán, làm bạn với tân-xuân. Khắp cả cỏ
cây cùng muôn vật, cũng đồng một vẻ thanh tân
tươi tốt. Chòm lê lảo lảo sắc đỏ, khóm mai đượm
đượm màu huỳnh. Đám trẻ con đang nhón nhàn,
rộn rục, trông đợi cho mau đến buổi đầu năm dặng

có vui vầy cùng Tết. Chúng nó vui là vui theo cái tuổi còn thơ, thấy quần áo mới, thấy có tiền khua trong túi, có bánh hàng nhiều, chúng gọi là vui.

Còn ta đây, bước đường đời thấy lắm nỗi gay go, đám tiệc trần ai cũng đã trót hưởng, gặp tiết xuân sang ta lại chẳng có chút cảm tưởng hay sao? Nhâm-Thân, hai tiếng que 1 hơi ấy, ngày nay đã gần theo bóng trời chiều mà lặn mất, cuống lấy tấm mànng thế sự đen chôn 1 chặc với thời gian.

Nếu ta là người đa cảm đa tình, lẽ nào để cho năm cũ, đi qua mà không trông lại một lần sau chót. Nhớ năm cũ, trí của ta phát sanh biết bao nhiêu là cảm tưởng nặng hoẵng, có ngọt, có bùi, có cay có đắng. Tại sao ta lại nhớ việc qua làm chi cho thêm đau lòng xót dạ, cho tức tối trí hỗn. Nhớ làm chi mà vui thì ít còn cái buồn nặng tới ngàn cân ? Lắm to, trái lại, ta phải nhớ đặng thấy lấy mình trong năm cũ thừa chỗ siển sờ, nhận nhích tội lỗi.

Một năm qua là tăng thêm cho ta một tuổi, một ngày thoát mất là một bước trên con đường đời

— 4 —

không biết còn hết nay mai. Ta nhớ lại rồi ta nên tự hỏi lấy ta thử coi trong cái khoản ba trăm sáu mươi lăm ngày ấy, ta có làm đặng đều chi đáng kể, hay dỡ thể nào, gánh nợ trần ta đắp bồi đặng chút chi chăng ?

Biết bao nhiêu là giọt lệ tầm rơi, biết bao nhiêu là lời bi-oán, vì chung đám thân nhân bạn tác đã lần lần tách lách cõi trần, biết bao nhiêu là cái vui vẻ 'rong lòng vì ta được phước phần may mắn. Sự đời mỗi người mỗi khác, cảm tưởng chẳng có ai lại hạp cùng ai.

Có kẻ nhớ lại năm xưa mà riêng lòng thích chí, với ngày giờ trải qua làm ra đặng lắm đều, Bao nhiêu cái nhớ nồng nàn ấy càng làm cho người nuôi nấng hi vọng đặng thấy trở lại với ngày xuân năm mới, cũng có người, khi nhớ lại thời giờ đã qua, mà luống tiếc thắm cho mình, đối với cái buổi tàn kia, chẳng luyến lại đặng chút tình, chút nghĩa.

Bực lão thành lắm người buồn cho tuổi hạc già tăng thêm mãi không còn đặng buổi xuân xưa

lãng xãng chơi cho thích chí thỏa tình. Qua một năm, là sức lực càng suy càng kém, giờ biệt thế đã cận bên mình.

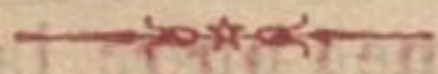
Đám thanh niên lắm kẻ tiếc cho xuân xanh quá chóng trót không làm chi có ích, cũng vì bởi phí lãng thời giờ thối quá, trọn một năm ngấm mình vào trong bể truy-hoan.

Thôi, trót đã hần hồ như thế, đa mang cái kiếp không nhưng ta nên gởi những việc lắm lạc vô vị năm cũ theo luồng gió, với năm mới ta nên theo con đường mới thêm.

DU'ÔNG-TRINH.

CÂU CHUYỆN ÔNG TÁO

Hai mươi ba tháng chạp, theo phong tục của người Tàu đem sang trong đất nước ta thì bữa ấy, nhà nhà cũng đều lo cúng kiến, gọi là đưa đức Táo Quân về Trời Nghèo giàu chi cũng đều thịt cá, rượu trà nhan tèn vàng bạc...

— 6 —

Hai vợ chồng chú ba Tin cũng đang làm lán xăn, kẻ nấu nướng, người dọn bày. Ngoài sân, thằng Ngưỡng, tuổi nên sáu, bảy đang chơi đùa cùng đám trẻ. Tiếng pháo nổ đi đệt ở các nhà trong xóm làm cho nó lăm khi ngưng cuộc chơi mà đứng trông coi lấy làm khoái chí lắm. Tuy là nghe tiếng pháo mà vui, nhưng nó không biết bữa nay thiên hạ làm gì nên lật đật trở vào tỉnh xem coi ba má nó có cúng như người vậy chăng ?

Bước khỏi cửa nó lại thấy trên ván gỗ thịt cá ê hề đựng trong tộ, trong đĩa sắp ngay hàng thẳng lối. Nhan đèn chói tỏ, khói pháo phất bay lên. Chú ba Tin cầm nhạo rượu rót vào ba cái ly rất cần thận còn miệng thì lần thăm van vái. Ở cạnh ghế kia, thím ba đang sắp sắn một đồng giấy. Thấy Ngưỡng mẹ mẹ bước lại ngó chằm chằm và tự nói : « Đây là giấy tiền vàng bạc ta biết còn sao lại có mấy cái hình ngựa cò này mấy miếng giấy màu cắt như cái áo ».

Tọc mạch đã quen nó liền hỏi : « Má, đồ này để làm chi vậy ».

Muốn ăn Tết mà con lại không biết ngày nay là ngày đưa ông Táo về Trời hay sao ? Còn ngựa cò đây để cho ông cỡi, quần áo để cho ông mặc.

— Ngựa cò, đều là hình vẽ hết, quần áo cũng là bằng giấy nhỏ quá, làm sao ông cỡi và bận cho vừa được.

— Sao lại không, đốt thì sẽ thành ra hình thật, mà mình không thấy chớ.

— Ngộ quá chớ há ! ông cũng như tụi tôi, ăn bận đồ mới nữa. Ngựa cò này phải má mua của mấy anh, bốn năm bữa rầy rao bán cùng đường không?

— Phải đó, à con, mua để đưa ông Táo.

— Thiệt là mấy anh đó mạnh quá, một mình xách cả trăm ngựa cò như chơi, phải tôi biết cỡi tôi cũng xin má xu mua rồi đốt đặt cỡi chơi.

— Con là người ta, chớ đâu phải thánh thần mà hòng cỡi cho đặt.

— Vậy sao, má. À còn mình đưa ông Táo về Trời làm gì ?

— 8 —

— Con không biết để má nói sơ cho con nghe. Ông Táo là một vị thần trên Trời sai xuống xem xét trong nhà, ở gần mình đừng ghi chép tội lỗi của mình cùng là việc ăn uống.

— Nhiều nhà quá làm sao ông nhớ cho hết.

— Ông là thánh thần thấy xa hiệu rộng.

— Hay quá vậy! Con muốn sao đi học nhớ được như ông, thì thiệt là anh hùng.

Để má nói tiếp cho con nghe. Số là trọn năm những công của mình làm, ông đợi tới bữa nay tức là hai mươi ba tháng chạp, mới trở về trời tâu bạch lại hết. Tội lỗi nặng nhẹ, châm chước chi cũng nhờ ông hết.

Mình cũng đợi ông ăn uống no nê rồi đi, hả má, còn như mình không cùng tới ngày ông có đi không?

Sao cho được, một năm có một lần làm cho vui lòng người ta chứ.

— Con nghĩ nhà nào không cũng chắc là ông đình cái đi lại chứ gì.

Vừa hồi ấy, chú ba Tín bước lại. Thằng Nguỡng hỏi rằng: « Hồi này, ba làm cái gì mà lăm thăm trong miệng vậy.

— ba van vái à con.

— Van vái làm chi đó ba ?

— Ba vái để cầu xin ngài thương xót đến nhà mình năm nay làm ăn không dặng.

— Như má nói hồi nãy, mình cúng thì ông chầu chước tội cho mình phải không ?

— Vậy chớ sao ! mình tử tế với ông thì ông ở tử tế lại với mình.

— Ông Táo gì mà kỳ thiệt, thánh thần còn như vậy thay hưởng hồ là người ta.

— Thôi con nít nói tầm bậy hoài, đi chơi đi.

Ngoài sân, thiêm ba đốt giấy tiền vàng bạc, cùng là ngựa cò quần áo, tàn bay lên ngui ngút. Tiếp theo tiếng pháo nổ lên, Thăng Ngưỡng chạy ra mừng rỡ, lượm mấy cây pháo tặc để đốt lại chơi.

Cái buổi đưa ông Táo ở nhà chú ba Tín là vậy đó.

Chánh-Đình.

CÂU CHUYỆN ĐI CHỢ TẾT

Gần Tết... Các thành phố lớn, như là Saigon và Chợ lớn đều rục rỏ náo náo. Buôn buôn, bán bán, suốt ngày rồi lại suốt đêm. Thiên hạ dập dềnh lui tới mua vật này vật nọ. Cho hay cái cảnh chợ đêm khắp nước Nam từ bữa hai mươi lăm, hai mươi sáu cho đến ngày hai mươi chín thật là vui vẻ khôn cùng. Già, trẻ, bé, lớn, cũng chen chúc tới lui. Các bà khuê các, các thanh niên công-tử cũng chẳng thiếu một ai. Kẻ mua thì nhiều mà người đi chơi cũng không phải ít.

Hai thầy kia cũng lần lần dạo xem, nói nói bàn bàn, câu chuyện thế nào xin lần lượt thuật ra cho bà con nghe cũng là một việc giúp vui đôi chút.

Chợ mới Chợ lớn Bình Tây thật là nhộn nhạo quá đỗi, đèn khí kết liền dăng ngang dăng dọc, sáng tỏ ban ngày, ngựa xe như nước. Một thầy nói cùng bạn rằng :

— Thiệt là Annam mình đi chợ ăn Tết coi đông và vui quá, phải không bạn ?

Thầy kia hứ một cái rồi đáp rằng :

Đồng thì thật là đồng, còn vui cũng quá vui, nhưng mà tôi không có ý thích chút nào hết, coi là coi vậy thôi».

— Cái gì mà lạ vậy. đâu bạn nói cho tôi nghe thử coi.

— Có gì là lạ, sở là Annam mình ham ăn sung mặc sướng mà quên ngó coi đâu là đều lợi hại.

— Sao mà lợi hại ?

— Muốn biết rõ, bạn hãy trông nhìn coi trong cái buổi chợ này, ai mua, ai bán, có phải là mua thì hơn chín phần đều là Annam mình còn bán đều hầu hết là bọn Chà, Chệt, người khác nước vậy có phải là buồn cho nước mình không ?

— Tưởng gì chứ còn mình có tiền thì mua, nó có tiền nó bán có hại gì đâu, tiền, và vật đổi trao là phải lắm.

— Đó là bạn không suy sết. Một cái gia đình—kêu là nghèo ở xứ ta — cũng đề ra một số tiền xài với Tết không ít đâu. Nào là sắm ăn, sắm mặc chợ

con, quần hàng áo nhiều, khăn nón lãng xãng, nào là đi chợ ăn ba bữa Tết, nào là mua bánh, mua trái, rượu trà, ít lắm cũng là gần mười đồng mới đủ.

— Một năm có một lần cần phải ăn chơi ba ngày nguyên đán, vậy là phải lắm.

— Nói như bạn vậy người Pháp, người các nước Âu-Châu họ ăn xài cái Tết có tốn hao bao nhiêu. — trừ ra Nước Tàu vì đó mà lắm tục di truyền thâm nhiễm trong khối óc Annam ta. — vậy chớ họ một năm ăn mấy cái Tết, họ vui mấy ngày xuân.

— Phân bì làm chi, người ta ăn Tết cách khác người mình ăn Tết cách khác.

— Bởi vậy vui của người sao tôi thích quá, còn vui của mình tôi lại buồn giùm.

— Tại làm sao mà buồn giùm, chợ đêm này không vui hay sao ?

Đi ngang qua hàng cam quýt, thầy sau nói rằng :

— Một chút này cũng đủ biết rằng người mình

dùng đồ ngoại hóa là bao nhiêu.

— Ai cũng vậy, cũng muốn ăn cái ngon, nếm vật lạ hết chớ sao !

— Ngon lạ gì đâu, quít cam nhà ta không phải không có ? Thà là giúp cho người nước nhà, thừa trong nhà mới ra ngoài đường chớ.

Câu chuyện giữa hai thầy thật là không dứt từ gian hàng này cho đến gian hàng kia. Đang lúc thơ thẩn, trông nhìn tứ phía thì có một nàng mặc một cái áo lót có bông chiếu sáng dưới ánh đèn, làm cho ai nấy cũng trông đến. Khi nàng đi qua khỏi rồi thì thầy này hỏi thầy kia rằng :

— Thấy cô đó ăn mặc rồi bạn nghĩ sao ?

— Thiệt là văn minh theo «mốt» quá. Nghĩ lại người mình càng ngày càng thêm ăn mặc xinh lịch mãi.

— Ý lịch hay sao ? bạn nhắm thế nào mà gọi rằng lịch chớ còn tôi thì coi sao áo ra áo, người ra người.

— Đó là về phần cổ coi không được, chớ không phải là khoe chớ thàng nào cũng như thàng nấy, tôi cũng cho ở nhà tôi một cái áo dài mới cả, còn mới hôm trước đây tôi cũng phải xuất ra trên năm chục đồng mà sắm cho nó một cái áo theo kiểu tối tân.

— Trời ơi ! thật là bạn xài lãng quá. Hèn chi năm nay đường kinh tế eo hẹp tiệm nào buôn bán không đặt chớ mấy cửa hàng Bombay không ngót đường tới lui của phụ-nữ Việt-Nam.

— Thì người đàn bà phải trang xuất coi mới được chớ, nói như bạn phải là thiệt thòi cho cái hạng yếu ớt ấy chẳng, gặp lúc văn minh chi lang tràn khắp xứ mà không cho người ta hưởng chút hay sao ?

— Bạn thích cái văn minh về vật chất, còn tôi thì lại chuộng cái văn minh về tinh thần. Như hai anh em ta — không nói đến ai chi cho mất công — đồng tiền lương một tháng không quá một trăm, ấy vậy mà nhà nước còn bị bớt. Ấy vậy, sau khi lãnh được đồng tiền mồ hôi nước mắt, mà lại đem

lãng phí về món áo quần thì có phải là uổng hay không ? Tôi chỉ muốn thủ thường mà thôi, vợ nhà tôi cũng đồng ý với tôi, thật là phước quá.

Thầy kia nghe bạn phân giải tận tường thì lần tỉnh giấc biết mình đã đi vào con đường lầm lộn nên nói rằng :

—Thiệt bạn biết nghỉ xa gần tôi phục lắm. Để rồi tôi sẽ bớt các món tiêu xài vô lối lại kéo như vậy hoài thì e nguy quá.

— Nếu ai ai cũng như tôi hết cùng là trót lầm rồi giựt mình lại như bạn bây giờ thì cái nạn kinh tế trong nước bớt thấy ngặt nghèo. Rồi Tết đây tôi sẽ đem ý kiến của tôi mà phô-bày trước công-chúng thử coi ra sao ?

— Phải đó, à bạn, bớt tiền về sắm quần hàng áo nhiều, bớt tiền về ăn Tết thì chúng ta dư lại lắm su có thể làm ra nhiều việc ích chung.»

MONG-THANH.

TIỂU-THUYẾT

KHOC RỒI CƯỜI

Trần-trọng-Đạo là một vị thanh niên học hành giỏi thêm diện mạo khôi ngô. Vào giúp việc ở dinh xã-tây Chợ-lớn được ít lâu, song thân thấy mới tính lo kiếm người nưng khăn sữa trấp cho thầy. Trong cái tuần xuân quang vừa bèn, thêm có người bạn trăm năm đồng tâm đồng ý, trách sao thầy không đem cả cái tình thương trao hết cho khách bá sinh. Duyên rỗng, lửa đượm, trót năm trời, thấy Trần-trọng-Đạo và nàng Kim-Thủy hưởng cái gia-đình của đôi vợ chồng tuổi trẻ, Dòm vào ai cũng khen thắm cho cái Châu Trần này còn có Châu-Trần nào hơn... ..

Gần hết tháng chạp, nơi nơi đều nồn nao lo sửa soạn vui mừng năm mới. Đã hai mươi sáu Annam rồi mà thầy Trần-trọng-Đạo còn phải đi làm việc. Ai cũng biết cái lúc Tết là lúc thơ từ tấp nập mỗi nhà như là của các người thân thích phương xa

thay lời đòi tiếng. chúc cầu mọi nôi, thăm viếng đủ đều. Trưa lại sao khi dùng cơm, thầy Trần-trọng-Đạo lên giườn nằm nghỉ, sức nhớ đến cái thơ thầy mới tiếp dạng ban mai, nên lật đật bước lại túi áo móc ra, rồi trở lại giường xé bao ra nằm đọc. Coi xong thầy để cạnh bên mình, tư lự giây lâu mới yên giất nồng.

Hai giờ, Đồng hồ reo đánh thức, thầy lật đật chỗi dậy, lo sửa soạn đi làm việc như thường ngày.

Nàng Kim-Thủy thờ ơ vào phòng lại thấy cái thơ nằm chán chường quá, trong bụng cũng tính bước lại lấy đem đi cất. Nào dè đến gần vừa thấy hoán qua mấy chữ đầu đề :

« Cùng chàng yêu dấu », làm cho nàng giựt mình mặt mày đổi sắc, lòng hồi-hộp, trí bụng khuấy không lẽ thấy chuyện lạ, đối với ai còn muốn rõ trong thơ nói những lời chi hướng hồi là Kim-Thủy, người bạn chung tình của thầy Trần-trọng-Đạo. Nàng nói thầm rằng: « Trong đôi vợ chồng, chỉ có mình ta hưởng trọn quyền kêu thầy bằng chàng

mà thôi, thế mà sao lại nằng nào đây cướp cái tiếng ấy với ta. » Nàng tức giận, lập tức tiếp lấy cái thơ, tay cầm rung rung, đôi mắt chăm bắm vào mấy hàng chữ nâu, đại khái như vậy :

« . . . Trần-trọng-Đạo ôi ! bây giờ chàng đang hưởng muôn sự lạc thành trong cái gia-đình chứa chan hi-vọng. Ấy vậy mà khi bước đến cái nấc thang này chàng có nhớ đến chúc phận hẩm-ho của em chẳng ? hay là cái buổi xưa kia không còn dính luyến lại trong trí của chàng một chút mãi mai nào hết ? Thôi còn chi là lời ao ước củ, tiếng mong mỏi xưa vì đã theo gió thoán mây bay mà tiêu tan như lảng khói toã. Hồi nào dưới đám cỏ xanh um, đôi ta luận bàn thế sự nhơn tình, hồi nào cùng nhau chung ngồi trên một ghế mà tưởng đến con đường hạnh phúc của đôi ta. Một phúc không rời, thật là cái tình thương ấy, nó hoẵng hoai vô cùng. Tâm đầu, ý hiệp, dường như Tạo-hoá phú cho hai xát mà chung có một hồn, vui chưa mấy lúc, than ôi ! vì đâu mà trót đành chịu cái cảnh chia phui. En lạc đảng, chim nát ổ chữ

kim-đồng phải bẻ gãy làm hai. Ôi ! càng nhắc đến chừng nào, em càng đồ lụy, rơi châu.

Quang âm thắm thoát, xuân đi xuân lại, mà nào em có chút chi vui vì trong đời em hết ai gọi là người tri-kỷ thứ nhì. Hôm trước chàng có gởi cho em một cái thơ nên em lật đật hồi âm cho chàng rõ. Em cũng biết chàng thương em vô hạn nhưng gặp cái cảnh này biết phải làm sao ?

Buồn quá, trước khi ngừng viết, em chỉ biết mượn giấy thay mặt, mực thay lời cầu chúc cho chàng và quí quyến đặng muôn lành trong năm mới. Em rất trông chàng xuống dưới em chơi trong mấy ngày lễ tới đây. »

Ký tên: Cao-hồng-Nguyệt.

Đọc thơ rồi, Kim-Thủy tối tâm mày mặt, than rằng : « Đến bây giờ tôi mới rõ, thiệt là tức tối cho tôi không biết chừng nào. » Nàng bỏ cái thơ vô túi rồi úp tay vào mặt, khóc tẩm tức.

Năm giờ rưỡi . . . thầy Trần-trọng-Đạo đi xe máy về một rất cách thung dung, bước vừa đến

lấy tay xô cửa, cũng tưởng là nàng Kim-Thủy mắt lục đục nấu nướng ở sau bếp nên trên mặt lộ cái vẻ cười đắc chí, vì chồng vợ đều lo tròn phậu sự, ai ngờ phía sau lại vắng vẻ bóng bình của nàng. Lật đặt chàng vào phòng, thì thấy người yêu của thầy nằm trên giường, day mặt vào vách, tóc tai thả thướt. rồi nôi, quần áo lăn nhăn. Thầy liền đánh tiếng hỏi rằng :

— Em đau hay sao đó em? hồi trưa không có chuyện gì lạ mà.

Kim-Thủy nghe thầy hỏi càng thêm giận, rồi lại khôn cầm giọt tu ba. Thầy càng bối rối trong lòng, ngồi cạnh bên nàng mà hỏi :

— Trong mình bây giờ thế nào, sao em lại không cho anh biết, để than khóc mãi vậy hoài ?

Đau đớn cho anh lắm em, nói mau mau kéo để anh riêng lòng xốn xang quá đời.

Thầy và nói và lấy tay vuốt tóc nàng lên một cách đầm đà thương mến. Kim-Thủy gạt tay thầy mà nói rằng : Chàng đau đớn có một còn em đây đau

chàng có rõ càng đau đớn gấp mười. Đến nước này em mới biết.

— Lấy của che thân chớ ai lấy thân mà che của, phải chi bấy lâu nay em thú thật chứng bệnh của em rồi đi quan thầy điều trị, dầu tốn ngàn vàng anh cũng không tiếc, để chi đau đến nước này.

Mà em đau chi đó em ?

— Chắc là em không thể sống nổi với cảnh này đâu chàng.

— Ủy em đừng phân như vậy chớ, thôi hãy gắp gượng ra xe hay là để anh đi rước doctor danh tiếng đến đây cũng được.

— Vô ích lắm chàng, bệnh nào còn trông mong cứu chữa chớ còn cái đau về tâm gan của em đây không thể nào cho lành được.

— Chứng nào tới đó sẽ hay, em cam đành chịu chi cái chết mà bỏ anh lại một mình, rồi rồi phiền loan, dễ thương, dễ nhớ, dễ sầu lại cho bạn chung quanh bấy lâu nay em đồng chia gánh.

— Ai nghe chàng nói như vậy mà không cho lòng chàng cũng giống thế, Hèn chi mà em lắm tướng rồi trao thân gởi phận...

Thấy Trần-trọng-Đạo ngạc nhiên, mồm hơi xuất hăng.

— Trời ôi ! em sao nói lạ kỳ như vậy, hay là em có mê muội chi chẳng ?

— Em không có mê muội chút nào hết, em tỉnh như thường, xin chàng cho em nói tiếp. Như vậy, em mới biết thật là biển tuy sâu nhưng dễ độ dễ lường, còn lòng người cạn nhưng khôn đo khó độ. Chàng sở dĩ cười em là vì muốn làm vui lòng cha mẹ, em được thành đôi giai ngẫu là bởi đều bất dĩ đo thôi.

— Không có vậy đâu em, thật tình anh thương em lắm, trên đời này chỉ có em là người đáng mặt làm tri-âm của anh, và anh đã gởi cả sự thương vui về tâm hồn, về xác thịt cho em nắm giữ.

— Cho hay Nam-nhân phần đông đều chung một sách, gần ai thì thương nấy, làm bộ vậy thôi, còn khi ra khỏi nhà thì tha bỏ cặp xách, mặc tình lăm le bắn sẻ.

— Em ôi, em lấy cớ chi mà nói anh như thế nếu anh có lòng như vậy thì cho anh bị....

Kim-Thủy chận ngan, và thò tay vào túi lấy bức thư và nói rằng :

— Không khi nào em nói bưng nói hoàng đầu, có tang cớ ràng ràng tận tay tận mắt, em mới là tin cho chớ. Đây nè.....,

Ai vi t đây, còn chối nữa thôi.

Khi nhìn kỹ thấy không biến sắc, lại lộ vẻ tươi cười, giống như người đàn con bối rối bị cáo oan, bây giờ đã gặp đủ điều biện hộ cho mình.

— Trời ơi ! lắm, lắm to đó em Kim-Thủy.

— Cái gì lại lắm, kên mình bằng chàng ơi, chàng hỡi, mà lắm sao được.

— Phải cũng vì đó mà em lắm rồi tưởng cho anh có tánh đê hèn đến thế, dối giả với em.

— Vậy chớ sự thiệt làm sao ?

Thầy Trần-trọng-Đạo liền bước lại mở tủ lấy một cuốn sách to.

— Bộ chàng tính mượn sách vở mà phân phải trái hay sao? Tôi muốn cho chàng trả lời cho xuôi về cái thơ này mà thôi.

« Lật tới lật lui, thầy liền rút ra một tấm hình theo cỡ carte-postale, lộ chơn dung của một gã thanh niên mặc âu phục, gương mặt trắng rằm dung nghi tuấn tú, đưa cho Kim-Thủy mà nói rằng:

Em là người non nước, còn đây là bạn chung tâm của anh, em hãy coi phía nào tấm hình này thì rõ thiệt hơn.

Kim-Thủy lật đặt trở tấm hình lại thì thấy mấy hàng chữ lao lao so với tuồng chữ trong thơ, rõ ràng một nét:

« Dấu tích của Cao-hồng-Nguyệt cùng Trần-
« trong Đạo Trưng-Đảng Pélrus Ký ngày 2 tây
6 tháng « năm 1930.

Coi rồi, Kim-Thủy đương lúc nước mắt chưa ráo cái vẻ buồn còn in trên khuôn mặt, thế mà nàng lại vùng lộ sắc tươi cười, có hơi mắc cỡ cho cái làm lạc của mình.

— Này em, em thấy trong thơ nói nào là dưới
đám cỏ xanh um, nào là chung ngồi một ghế, nào
là ước củ, nguyên xưa nên tin cũng phải, đám cỏ
xanh kia là sân của nhà trường, ghế bàn nọ là «băng»
trong lớp học lời nguyên ước xưa là mong cho anh
em được gần gũi luôn luôn hầu có chia buồn sốt
hăm. Còn cái lối xưng hô ấy chẳng qua là vì thật
tình mà ra, trót tưởng như là một đôi trai gái
thương tánh mến tài đồng tâm hiệp ý. Vậy thì từ này
về sau, em đừng tin mà phải mắc, nghe mà phải lằm
nghe em.

— Ai mà biết chuyện rợ như vậy.

— Mắc dây-dưa mà đôi ta quên cơm nước chi cả
đã quá bấy giờ rười rồi.

— Không sao, để em đi nấu, ăn trễ một chút.

— Thôi, bữa nay chúng ta đi ăn cơm Quảng-Đông
rồi sáng dịp đi dạo coi chợ Tết cùng mua ít món
đồ dùng.

Mười lăm phút sau, trong một căn phố ở đường
Avenue de la Marne, một đôi giai nhân, ăn mặc
trang hoàn đi ra, cười cười, nói nói...

CAO-VU'ONGI

NGÓ LẠI VIỆC NƯỚC NHÀ
TRONG NĂM NHÂM THÂN

Ba trăm sáu chục lại lẻ năm ngày,
Xuân hạ thu đông đổi lại thay,
Quý Dậu sắp sang cùng đất nước,
Nhâm Thân gần lánh khỏi trời mai,

...

Nước Nam xuân mới điểm thanh tân,
Nhưng vẻ thê lương cứ mãi gần,
Nhể sự tiêu sơ tình chẵn khổ,
Trời cao có thấu nỗi ngàn cân?

Học Giới

Buồn cho học giới của nhà Nan,
Vì cảnh đơn cùng chịu chẳng kham,
Lắm trẻ vỡ vang duyên nợ sử,
Ôm lòng liệng bút chỉ đành cam,

...

Trường ta rộng cửa tiếp học trò,
Nhưng phải đau lòng nỗi lẫn lo,
Sở phí ra nhiều nhưng góp ít,
Đôi mươi đầu đứng vững vàng cho.

Bảo Giới

Ngôn luận nước nhà thật đáng thương,
Chìm đi nổi lại với phong sương,
Sài-Thành cả tiếng kêu dân chúng,
Ngọn nước Đồng-Nai đượm chút hương.

...

Mừng giùm mấy chị ở Thần-kinh,
Tỉnh giấc ngày nay rõ phận mình,
Muốn vẽ san-hà tay Phụ-Nữ,
Trên đàn Tân-Tiếng bước càng xinh.

Cảnh kinh-Đô

...

Cái cảnh Đế-Đô thật sáng gương,
Trong ngoài rực rỡ nức mùi hương,
Mười năm đèn sách dày công học,
Ấy buổi loạn hồi của Thượng vương.

...

Một đấng anh quân học hiểu thông,
Quyết lòng lo lắng với non sông,
Bao nhiêu kinh nghiệm đem bành trướng.
Cải-cách quê nhà dưới cội Đông.

Phụ-Chánh Thân Thần tuổi đã cao,
Nghỉ mình yếu đuối sức mòn hao,
Thà nên nhường bước đoàn tân-tiến,
Cởi áo lột đai, giữa bệ chào.

Ngọn gió Nam-Phong có tánh linh,
Đưa ông quý chủ đến Thần-kinh,
Đặng vua sở dụng tròn ân-biệt,
Phong chức « Ngự-Tiêu » thật xứng vinh.

Xã Hội

Vì thấy nhà nghèo bạn bối con,
Lớp nào chạy sống, lớp thon von,
Thà rằng không thấy còn hơn đó,
Chớ đối tình này tất nỉ non.

Cùng nhau ra sức biểu đồng tình,
Các báo Annam khó nín thinh,
Chẳng mấy nhiều ngày đã góp khá,
« Dục-Anh, ấu viện » cất linh đình.

Công trình mới dựng có vài phần,
Cần phải gia tăng với cảnh phần,
Thiếu của, thiếu tiền, cơn những túng,
Chỉ chờ công chúng ắt lòng nhân.

..

« Chợ-phiên » lập giữa đất Sài-Thành,
Trót mấy ngày trường thể đập thanh,
Khắp xứ Đông-Dương đều đến dự.
Xe xang cảnh-vật tới tàn-canh.

..

Tiền thâu vô cửa mấy ngàn đồng.
Cái-cảnh người vui nghỉ thật đông,
Mãng cuộc tỉnh xong dư lắm cửa,
Đề đem cung cấp đám nhi-dồng.

..

Ách nước tai trời khó liệu toan,
Trung kỳ gặp phải cảnh gian nan,
Cả vùng Nghệ-Tĩnh đều khao khát,
Đợi chút ân thừa của khách quan.

Đai biển cho hay khéo dập dồn,
Lạnh lòng chưa hết chốn tiêu thôn,
Tan hoan đất Bắc chưa lành vết,
Kịp đèn trời Nam sợ thất hồn.

Phan-thiết Phang-Rang bị bảo tồ.
Công trình sự nghiệp đổ ra tro,
Ngàn người biệt lịch, hao tài của.
«Cứu-tế nạn dân» gấn sức lo,

Xót dạ trong Nam chạnh nỗi phiền,
Kẻ lo hát giúp kẻ quyền tiền,
Gạo mua đôi vạn cho dân đói,
Gởi đến khắp đồng đề chút duyên.

Thề dục nhà ta sẵn ý hay,
Bày ra ngày lễ dâng đua tài,
Tiền thâu vô cửa đem vưng hết.
Cho Thống-Sứ ông chuyển lại ngay.

Thế Tháo

Tơ nít trong Năm tấn phát nhiều,
Sân-quần chẳng có cảnh điều hiêu,
Chim Giao cấp vọt ra ngoài Bắc,
Hi-vọng nước nhà có bấy nhiêu.

Giải thưởng Đông-Dương thật lớn lao,
Nhưng đoàn đại biểu chẳng hề nao,
Đoạt thâu mấy cúp treo cao giá,
Tài sức mưu mô rõ mặt nào.

Cái thua tỏ rõ tợ ban ngày,
Nào phải đau chi hoặc rủi may,
Nhưng Dương cố ý tranh tài Nữa,
Lúc trở vô Nam bị hạ ngay.

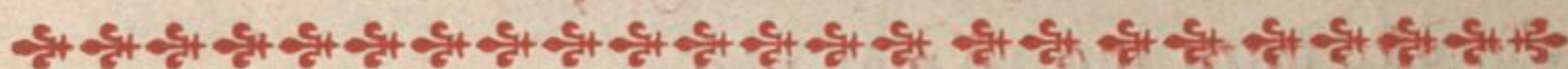
Banh tròn môn ấy vẫn thanh hành,
Tuy chữa vang danh chó cũng lành,
Tưởng đâu dễ thắng 'oan bề trả,
Lước cã ngàn trùng kéo tới tranh.

...

« Vô địch Bắc-Kỳ » luống tiếc thay.
Có danh mà chẳng đủ tài hay,
Mấy hôm tranh đấu xem cao hạ,
Kết quả đã đành phận thấp ngay.

TUNG-KHANH.

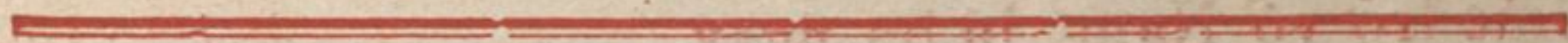
✧ **CHUNG** ✧

Qua giềng sẽ ra đời quyển sách :

“DAY-THAN-AI” Tác giả : **PHẠM MINH-KIÊN**

« Nỗi-Hiểu Nỗi-Tình » đoàn thiên Tiểu Thuyết
Nữ-Sĩ-Nguyệt-Thanh

Xin đón xem cuốn tiểu thuyết

“ LAM TRAI CO CHI, THI NÊN ”

Sẽ xuất bản trong kỳ tháng giêng rất có giá trị.

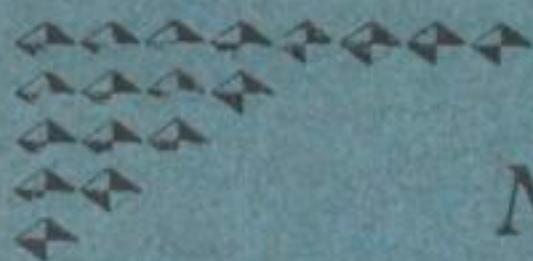
IMPRIMERIE

CAO-BINH

DIRECTEUR: KHUONG KIM NHUAN

123, Rue Cây-mai, 123

CHOLON

NHÀ IN

CỦA NGƯỜI VIỆT-NAM

MỚI LẬP RA TẠI CHỢ LỚN

Bồn hiệu lãnh in đủ các thứ sổ
sách toa-hàng chương-trình và
danh-thiệp, vân vân,...

Máy mới, chữ tốt, in mau, giá
rẻ hơn các nơi, xin đồng bang
chiếu cố. *Rất mong thay!*